

POSTANOWIENIE

20 lutego 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Karol Weitz

na posiedzeniu niejawnym 20 lutego 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa Miasta Łódź
przeciwko S. S., D. S., (... ..) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł., E. L.,
M. K., U. S., K. W. i Ł. W.
o rozwiązanie umowy użytkowania wieczystego gruntu,
na skutek skargi kasacyjnej Miasta Łódź
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi
z 26 października 2022 r., I ACa 52/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. kosztami postępowania kasacyjnego obciąża Miasto Łódź,
pozostawiając ich szczegółowe wyliczenie referendarzowi
sądowemu.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być wobec tego osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze

publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 26 października 2022 r. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego oraz na potrzebę wykładni przepisów prawnych.

Zgodnie z utrwalonym poglądem judykatury Sądu Najwyższego przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej (por. postanowienia z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11 i z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151).

Istotność zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) konkretyzuje się w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa lub znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Sąd Najwyższy wyjaśnił, że przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę istotnego zagadnienia prawnego polega na sformułowaniu tego zagadnienia, wskazaniu przepisów prawa, na których tle zagadnienie to wyłoniło się, oraz zaprezentowaniu argumentacji jurydycznej uzasadniającej możliwość rozbieżnych ocen prawnych (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 24 maja 2016 r., I CSK 666/15, nie publ.).

Skarżący w skardze podniósł jako istotne zagadnienie prawne i potrzebę wykładni art. 247 k.c. w zakresie kwestii konfuzji prawa użytkowania wieczystego i prawa własności.

Tymczasem kwestia ta została przesądzona w uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 29 października 2002 r., III CZP 47/02 (OSNC 2003, nr 7-8, poz. 93) zgodnie z którą dopuszczalne jest zniesienie współwłasności na mocy orzeczenia sądowego przez ustanowienie odrębnej własności lokali w budynku wielomieszkaniowym, położonym na gruncie gminy, stanowiącym przedmiot współużytkowania wieczystego tej gminy oraz innych osób, które udziały we współużytkowaniu nabyły wraz z udziałami we współwłasności budynku. Jeżeli uprawniony z tytułu ograniczonego prawa rzeczowego nabył udział w własności rzeczy obciążonej tym ograniczonym prawem rzeczowym, to zastosowanie art. 247 k.c. jest możliwe tylko wówczas, gdy ograniczone prawo rzeczowe może być ustanowione na udziale, np. użytkowanie. Jeżeli zaś ograniczone prawo rzeczowe może obciążać tylko całą rzecz, a nie udział, to o konfuzji nie ma mowy. Zastosowanie konstrukcji konfuzji w odniesieniu do prawa własności nieruchomości i użytkowania wieczystego obciążających tę nieruchomość jest ograniczone ze względu na to, że przedmiotem użytkowania wieczystego może być jedynie grunt stanowiący własność skarbową lub samorządową (art. 232 § 1 k.c.), grunt zaś - zgodnie z art. 46 § 1 k.c. - to część powierzchni ziemskiej stanowiąca odrębny przedmiot własności. Przedmiotem użytkowania wieczystego nie może być zatem udział w prawie własności. Tym samym konfuzja ma zastosowanie wówczas, gdy użytkowanie wieczyste obciążające nieruchomość przejdzie w całości na właściciela tej nieruchomości albo jeżeli użytkownik wieczysty nabędzie własność nieruchomości obciążonej.

Skoro zatem podniesiona przez powoda kwestia została już rozstrzygnięta w judykaturze Sądu Najwyższego i to uchwałą składu siedmiu sędziów, to nie może stanowić istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Na marginesie należy także zauważyć, że skarga kasacyjna powoda opiera się głównie na zarzutach dotyczących ustalenia faktów i oceny dowodów. Zgodnie natomiast z art. 398³ § 3 k.p.c., zarzuty dotyczące ustaleń faktycznych i oceny dowodów nie mogą być podstawą skargi kasacyjnej.

Skarga powoda nie może zostać przyjęta do rozpoznania również z tego powodu, że w sprawie nie występuje potrzeba wykładni przepisów prawa

budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów. W tym zakresie należy wyjaśnić, że powołanie się na przyczynę kasacyjną przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania przez stronę skarżącą, że chodzi o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub, że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania, w drodze stosownego jurydycznego wyводу, na czym owe wątpliwości polegają, a także że mają one poważny oraz rzeczywisty charakter i ich rozstrzygnięcie wiąże się z rozpatrywaną sprawą i jest istotne z punktu widzenia wyniku postępowania oraz publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Jeżeli podstawą wniosku w tym zakresie jest twierdzenie o występujących w orzecznictwie sądowym rozbieżnościach wynikających z dokonywania przez sądy różnej wykładni przepisu, konieczne jest wskazanie rozbieżnych orzeczeń, dokonanie ich analizy i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni przepisu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 lutego 2020 r., V CSK 351/19, nie publ.).

Z tych wszystkich względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1, 1¹ i 3 w zw. z art. 108 § 1 i z art. 391 § 1 oraz w zw. z art. 398²¹ k.p.c.

[a.ł.]